

Miljøministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 23. januar 2023
Sagsnummer: 2021-1298
MIM 06-23

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om dispensation for brugen af bly i aluminiumlegeringer til maskineri, bly i kobberlegeringer og bly i bestemte batterier ifm. Dir. 2000/53/EC (delegeret retsakt).

Forslaget er i skriftlig afstemningsprocedure med frist 31. januar 2023.

Forslaget vil ikke have betydning for beskyttelsesniveauet.

Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den konkrete delegerede retsakt.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Henrik Hedeman Olsen

Den 20. januar 2023
MIM 06-23

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Om dispensation for brugen af bly i aluminiumlegeringer til maskineri, bly i kobberlegeringer og bly i bestemte batterier ifm. Dir. 2000/53/EC (delegeret retsakt)

KOM-dokument foreligger

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til ændringer af direktiv om udrangerede køretøjer (end-of-life vehicles) bilag II, som bestemmer en række dispensationer for brugen af farlige metaller i biler. ELV-direktivets artikel 4(2a) foreskriver, at køretøjer og komponenter placeret på markedet efter juli 2003 ikke må indeholde bly, kviksølv, hexavalent krom og cadmium, bortset fra de tilfælde, der er omhandlet i bilag II. ELV-direktivets bilag II angiver materialer og komponenter i køretøjer til specifikke anvendelser, hvor der gives dispensation til, at de specificerede komponenter må indeholde 0,1 pct. bly, hexavalent krom og kviksølv, og 0,01 pct. cadmium af den samlede vægt af det homogene metal. Det er yderligere beskrevet i ELV-direktivets artikel 4(2), litra b, at der løbende skal laves tekniske revisioner, der evaluerer, om det er muligt at begrænse brugen af de farlige metaller yderligere, og dispensationsmuligheder derfor enten skal strammes eller udfases. Den delegerede retsakt handler om, hvorvidt dispensationsmulighederne for brugen af bly i aluminiumlegeringer i maskineri, bly i kobberlegeringer og bly i bestemte typer af batterier skal ændres. Kommissionen lægger op til at forlænge dispensationsmulighederne for brugen af bly i 12 V batterier til 2025, kobberlegering til 2025 og aluminiumlegering til 2027. Kommissionen lægger yderligere op til en udfasning af dispensationen for brugen af bly i 24 V og 48 V batterier i 2023. Forslaget vil ikke have betydning for beskyttelsesniveauet. Forslaget er i skriftlig afstemningsprocedure med frist 31. januar 2023. Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den konkrete delegerede retsakt.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til kommissionsbeslutning om ændringer af dispensationer for farlige metaller i biler og bilkomponenter i ELV-direktivet (end-of-life vehicles) bilag II. Forslaget har hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/53/EC, der blev implementeret 18. september 2000. Ændringerne af dispensationsmuligheder sker i overensstemmelse med artikel 4(2), litra b, der beskriver, at Kommissionen under hensyn til den tekniske og videnskabelige udvikling regelmæssigt ændrer bilag II med henblik på at reducere indholdet af faglige metaller, hvis muligt.

Seneste tekniske revision blev udført i 2021, hvor det blev evalueret, om bestemmelserne for brugen af bly i aluminiumlegeringer i maskineri, bly i kobberlegeringer og bly i bestemte typer af batterier skulle ændres. Den tekniske revision konkluderer, at bly i aluminiumlegering kan undgås, men at det vil tage tid (syv år), at få alternativerne valideret, og Kommissionen foreslår derfor, at dispensationen opretholdes til 2027 og udfases i 2028. Dispensationen for bly i kobberlegering forlænges til 2025. Ift. brugen af bly i bestemte batterityper konkluderes det, at dispensationer kan fratage ift. specifikke batterityper, da der findes tilgængelig alternativer. Det betyder, at dispensationen for 24 og 48 V batterier udfases i 2023 (med undtagelse af 24 V batterier i specialkøretøjer). Dispensationen for 12 V batterier forlænges til 2025. Kommissionen lægger op til at følge konklusionerne fra den tekniske revision.

Forslaget behandles efter en undersøgelsesprocedure i den tekniske tilpasningskomité nedsat under ELV-direktivet. Afgiver Komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver Komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge Komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget/inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned forelægge forslaget for appeludvalget.

Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslaget er i skriftlig afstemningsprocedure med frist 31. januar 2023

Formål og indhold

Det er vedtaget af Kommissionen i overensstemmelse med direktiv 2000/53/EC artikel 4(2), litra b, at bilag II, der beskriver dispensationerne for de forskellige faglige metaller i køretøjer, løbende skal revideres. På baggrund af den seneste tekniske revision lægger Kommission op til følgende: Dispensation for bly i aluminiumlegering opretholdes til 2027, dispensationen for bly i kobberlegering skal forlænges ind til næste revisionsrunde. Dispensationen for brugen af bly i batterier skal ændres, hvor dispensationen udfases for 24 V (ikke 24 V batterier i specialkøretøjer) og 48 V batterier, og forlænges til 2025 for 12 V batterier. Den tekniske rapport konkluderer, at der ikke endnu findes validerede alternativer, der kan erstatte bly i aluminium- og kobberlegeringer, samt 12 V batterier. For 24 V og 48 V findes der passende alternativer, hvorfor dispensationen bør udfases næste år. Det bemærkes, at dispensationsmulighederne for brugen af cadmium ikke er inkluderet i revisionsrunden, og der gives derfor stadig dispensation for et cadmiumindhold på 0,01 pct. af den samlede vægt af et homogent metal.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt den delegerede retsakt.

Nærhedsprincippet

Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Det gældende direktiv 2000/53/EC (ELV-direktivet) artikel 4(2), litra a, der sætter forbud mod markedsføring af køretøjer med bly, kviksølv, cadmium og hexavalent chrom, foruden undtagelser

efter direktivets bilag II, er implementeret i tungmetalbekendtgørelsen¹, med hjemmel i kemikalieloven², såvel som miljøbeskyttelsesloven³.

Konsekvenser

Revisionen af ELV-direktivets bilag II vil forandre en opdatering af den gældende tungmetalbekendtgørelses bilag I.

Danmark har en meget lille bilproduktion, og eftersom der er tale om mindre ændringer af specifikke dispensationsmuligheder, forventes forslaget ikke at medføre erhvervsøkonomiske konsekvenser. Forslaget forventes heller ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget vil ikke have betydning for beskyttelsesniveauet.

Høring

Rammenotatet blev sendt i høring i Miljøspecialudvalget den 9. januar 2023. Ingen bemærkninger er blevet modtaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre landes holdning kendes ikke på nuværende tidspunkt, men der forventes støtte til den delegerede retsakt.

Regeringens generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens forslag til udfasning af dispensationen af bly i 24 V og 48 V batterier velkommen. Regeringen støtter, at batterier, biler og bilkomponenter indeholder så små mængder af farlige metaller så muligt. Regeringen støtter samtidig en tidsbegrænset forlængelse af dispensationer for brugen af bly i kobber- og aluminiumlegeringer samt på 12 V batterier.

Bilag II giver også dispensationsmulighed for cadmium, hvor der tillades en maksimum koncentration af cadmium på 0,01 pct. af den samlede vægt af det homogene metal. Cadmiumgrænsen er som sådan ikke genstand for Kommissionens delegerede retsakt, men regeringen lægger i den forbindelse dog vægt på, at grænseværdien for cadmium sænkes til 0,002 pct. af den samlede vægt af det homogene metal, herunder mhp. strømledning med anden EU-lovgivning. Generelt bør grænseværdier for bilbatterier i medfør af ELV-direktivet harmonere med grænseværdierne i den nye EU-forordning om batterier.

Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

¹ Bekendtgørelse nr. 1334 af 16. juni 2021 om begrænsning af import, salg samt fremstilling til eksport inden for EU og til EFTA-lande af person- og varebiler m.v., der indeholder visse farlige stoffer.

² Bekendtgørelse nr. 244 af 17. februar 2022 af lov om kemikalier.

³ Bekendtgørelse nr. 100 af 19 januar 2022 af lov om miljøbeskyttelse.